

PSYLABUS PRZEDMIOTU
Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICKY

Rok akademicki 2021/2022

NAZWA PRZEDMIOTU NAZWA MODUŁU KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	CIAŁO W PRZESTRZENI SCENICZNEJ PLASTYKA RUCHU SCENICZNEGO AKTORSTWO WYDZIAŁ AKTORSKI									
PROWADZĄCY (imię i nazwisko, stopień, tytuł)	Monika Wachowicz, Aktor dramatu (wydane przez ZASP 25.10.2010 w Warszawie) oraz mgr filozofii (Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych)									
STATUS PRZEDMIOTU <i>(właściwie zakreślić)</i>	Ogólny, do wyboru									
JĘZYK WYKŁADOWY	polski									
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA <i>(właściwie zaznaczyć)</i>	☒ zajęcia prowadzone stacjonarnie ☐ zajęcia prowadzone hybrydowo ☐ zajęcia prowadzone w formie zdalnej ☐ zajęcia prowadzone z wspierającym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość									
ROK	I		II		III		IV		V	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LICZBA PUNKTÓW ECTS					3	3				
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH z udziałem nauczyciela, wynikających z planu studiów					30	30				
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - konsultacje oraz praca własna studenta	15 godzin tygodniowo									
METODY DYDAKTYCZNE <i>(zostawić właściwe)</i>	ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia: dyskusja dydaktyczna.									
SPOSÓB ZALICZENIA <i>(zostawić właściwe)</i>	ZN - zaliczenie notą									
FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu	wykonanie określonej pracy zaliczeniowej									

organizacji zajęć <i>(zostawić właściwe)</i> zasady e-oceny	
TREŚCI MERYTORYCZNE	<p>Jako aktorka, performerka i pedagog, obejmuję w swoim programie trening przygotowujący aktora/ciało do wyrażania ekspresji, do snucia opowieści i pracy w przestrzeni. Punktem wyjścia jest improwizacja, powrót do korzeni, pytań kim i czym jestem, do podróży, źródła jakim jest nasze dzieciństwo, stawanie się, poszukiwanie i jednocześnie przeobrażenie swojego korpusu. Ciało aktora przechodzi nieustanną metamorfozę, pojawiają się wciąż nowe kierunki, w których staje się ono - ciało materiałem i środkiem ekspresji artysty. Ciało kruche, ruchliwe, zakryte, odkryte, niewinne, otwarte, gotowe do walki, soczyste, miękkie, dojrzałe, zimne, gorące, ciało człowieka. Takich odstępów szukamy w pracy ze sobą z ludźmi. Ciało żyje, wyłaniamy się z ciała i na koniec ciało umiera.</p> <p>Stawałam się ciałem, jestem ciałem. Ciało nauczyło mnie pokory, przemówiło do mojej wyobraźni i tak już pozostało. Ciałem zajmowali się wielcy filozofowie, naukowcy, badacze, artyści i twórcy teatru, performansu. W Antropologii filozoficznej „ciało”, obok duszy, stanowi element tworzący człowieka. Arystoteles, najśłynniejszy filozof starożytnej Grecji, rozumiał człowieka jako duszę i ciało. W średniowieczu owe ciało było synonimem zła i grzechu. Leonardo da Vinci, jeden z najwybitniejszych artystów w historii ludzkości uznawał człowieka za sztukę, z ogromnym poświęceniem i zaangażowaniem zagłębiał się w badanie ciała ludzkiego. W sztuce „ciało” przechodzi nieustanną metamorfozę, pojawiają się wciąż nowe kierunki, w których jest ono materiałem i środkiem ekspresji artysty.</p> <p>Aktor z łac. to „działać” (agere), tak więc z samego już założenia, powinien być zdeterminowany do działania, ruchu, mieć cel. Ta gotowość do działania sprawia, że ciało zaczyna pracować inaczej, napina się, nabiera wyrazistości i ekspresji. Do wykonania zadania potrzebne będzie zaufanie sobie, oddanie się, pozbycie się kompleksów, lęku i strachu. To zadanie mogę porównać do momentu „sunącego na nartach dziecka”. Owe „dziecko” nie nosi w sobie blokad, schematów i kręt nałożonych nam przez lata przez kulturę, obyczaje i uwarunkowania społeczne. Dziecko nikogo nie pyta: czy powinien jechać, czy narty nie są zbyt śliskie, czy nie są za małe albo za duże, czy góra jest (nie)równa, czy strój jest odpowiedni, czy kolor ubrania aby dobry? Dziecko nie boi się, nie zakłada że złamie nogę, że wpadnie na drzewo. Nie przejmuje się tym, że wokół jest dużo innych, obcych ludzi, że wszyscy będą patrzeć, oceniać. Nakładając dziecku narty ono po prostu jedzie, przecina drogę, sunie, pięknie i odważnie. Tacy powinniśmy być w swoich działaniach. Musimy odszukać i pielęgnować w sobie to „dziecko”. Tam jest całe źródło wspomnień, magii życia, słuszności i przekonania o tym co się robi i czuje. Wtedy otaczająca nasz rzeczywistość - która jak w kalejdoskopie zmienia swoje oblicze - może na nowo inspirować i doskonalić naszą egzystencję. To wszystko powoduję, że wiem do czego dążę, rozumiem siebie i jednocześnie mogę w ten sposób otworzyć się i dzielić z innymi ludźmi swoją pracą. Teatr to ewolucja, odrodzenie, tam rodzą się następne dziedziny sztuki, łączymy je zatem świadomie.</p>

Ciało to organizm, oddech, zgrzyt zębów, trzepot rzęs, mięśni, to ciało ma szczeliny, w których przechowywane są skarby, nazywam je przestrzenią dźwiękową, w której stajemy się jednoosobową orkiestrą, po ich otwarciu, rozpoznaniu, uwolnią nasze wrośnięte skrzydła w ramiona związane upływającym czasem. Wtedy pojawia się „możliwość dziecka” moment zatrzymania się, ale nie na tym na co jest na zewnątrz ale na tym, co w nas. Ten moment pozwala nam na tzw. uniesienie, oddanie się, lot z ufnością dziecka, tak jak dajemy siebie w miłości. Ten rodzaj pracy to długi i jednocześnie otwarty proces ku pedagogice inkluzywnej, nie „uczmy się” ale doświadczamy, jednym słowem bierzemy udział w niewyraźnym procesie.

Ważnym elementem w mojej pracy jest scenariusz, który powstaje podczas prób, jest on oczywiście wielokrotnie zmieniany, wtedy mamy do czynienia z „Cudownością realności”, którą stosował Tadeusz Kantor, Demiurg z Krakowa, założyciel Teatru Cricot 2. Metodą jest improwizacja, aktor bez rekwizytu, scenografii, w kostiumie własnego ciała, który za pomocą emocji, gestów i ruchu, istnieje i kreuje samego siebie.

Opierając się na swoich doświadczeniach artystycznych, zatrzymuję się również na metodzie Piny Bausch. Tworząc np. układ sceniczny, skupiam się nie na tym, jak się poruszać ale na tym CO mnie porusza. Ruch staje się środkiem służącym do wyrażania emocji. Pina w swojej pracy analizuje trzy kwestie: pytać, szukać i znaleźć. Poprzez „pytania” zbliżamy się do tematu, „poszukiwanie” uczy cierpliwości i otwarcia się na nowe możliwości a „znalezienie” to podróż w głąb siebie, stanięcie twarzą w twarz wobec życia i własnych doświadczeń. Mamy tutaj również powrót do korzeni, filozofii: zbliżanie się do prawdy ale nie koniecznie do poznania jej.

Podczas zajęć z plastyki ruchu scenicznego wymagam od siebie i osób biorących udział pełnego zaangażowania, determinacji i dyscypliny. Wprowadzam kilka zasadniczych zasady tj. aktywny udział grupy, operatywność bez których nasza wspólna praca nie byłaby możliwa. Moim celem jest rozwijanie kreatywności młodych ludzi, pobudzanie empatii, współodczuwania, świadomość ciała, siebie oraz umiejętności pracy zespołowej.

Nasze zajęcia zostaną podzielone na II etapy w 1. semestrze

- I.* Praca indywidualna w przestrzeni, trening aktorski, gry, zabawy rozwijające wyobraźnię.
- II.* Praca z partnerem w przestrzeni (etiudy), trening aktorski. Otwartości i współodczuwania, czujności na innych i otaczającą nas rzeczywistość.

2 semestr: Trening aktorski, Praca zespołowa (wspólne tworzenie etiud/scen/obrazów w przestrzeni). Otwartości i współodczuwania, czujności na innych i otaczającą nas rzeczywistość.

Wprowadzam zakaz używania mobilnego sprzętu elektrycznego podczas zajęć (np. laptopa czy telefonów), plus wygodny strój do ćwiczeń. Używam czasem muzyki podczas zajęć.

LITERATURA SZCZEGÓŁOWA	Edward Hall „Ukryty wymiar”, „Przestrzeń i miejsce” Yi-Fu Tuan, „Cieleśność aktu tworzenia w teatrze ruchu” Katarzyna Krasoń, Kraków 2013, „TEKSTY z lat 1965-1969” Jerzy Grotowski, Wrocław 1990, „Wiedza o kulturze, część I. Wprowadzenie do wiedzy o kulturze” Opracowali: Grzegorz Godlewski, Leszek Kolankiewicz, Andrzej Mencwel, Mirosław Pęczak., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1993, „Wiedza o kulturze część III. Teatr w kulturze” Opracowali: Wojciech Dudzik, Leszek Kolankiewicz, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1991, „Teatr Tańca Piny Bausch” Aleksandra Rembowska, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, „Ku teatrowi ubogiemu” Jerzy Grotowski, Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Wrocław 2007, „Le theatre et son double” Artaud Antonin, 1938, Krzysztof Pleśniarowicz, „Kantor. Artysta końca wieku” Wrocław 1997, oraz inspiracja z dziedziny m.in. malarstwa, rzeźby, filmu i fotografii.
-------------------------------	---

ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ
odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusu) i kierunkowych

Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku AKTORSTWO	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie			
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych			
KA_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego z kierunkiem i specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG
KA_W03	zna style gry aktorskiej i formy ruchowej interpretacji (w tym najnowsze techniki i narzędzia stosowane przez wybitnych twórców)	P7U_W	P7S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych			
KA_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej kreowanej postaci	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KA_W07	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK
UMIĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka - potrafi			

w zakresie ekspresji artystycznej			
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO
w zakresie realizacji prac artystycznych			
KA_U02	wykazuje umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U04	posiada zdolność rozumienia technologii realizacji teatralnych, telewizyjnych i filmowych oraz pokrewnych gatunków sztuk widowiskowych; stosowania zasad i technik adaptacji utworów literackich i ich przekształcania na różne formy artystyczne	P7U_U	P7S_UW
w zakresie umiejętności warsztatowych			
KA_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U11	posiada umiejętności w zakresie plastyki ruchu oraz świadomość ciała w przestrzeni jako nośnika emocji	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U12	posiada umiejętność samodzielnej analizy tekstu literackiego oraz wytwarzania i zapamiętywania określonych stanów emocjonalnych poprzez logiczne i konsekwentne działanie słowem i ekspresją ciała	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UU
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie publicznych prezentacji			
KA_U22	przyswoił/przyswoiła sobie formy zachowań związane z występami publicznymi podchodząc do nich w sposób wysoce odpowiedzialny, wykazuje umiejętność nawiązania kontaktu z publicznością	P7U_U	P7S_UK P7S_UO
W zakresie umiejętności improwizacyjnych			
KA_U23	posiada umiejętności odejścia od zapisanego tekstu dramatu/scenariusza/partytury działań w drodze improwizacji na rzecz tworzenia własnych form wyrazu	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU

			P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO